

Sovyet - Alman müna-sebatı bozuluyor

İsviçreden gelen bitaraf yolların söylediklerine göre Almanya İngiltereden sonra Sovyet Rusyaya dönecek

İSTANBULUN ENÇOK OKUNAN GAZETESİ

GÜNÜN EN GEÇ SAATİNDE EN SON HAVADİSLERİYLE ÇIKAR HALK GAZETESİDİR

Sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü:
HASAN RASİM US
Basıldığı yer
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

16

TEMMUZ 1940
SALI

Numara: 314 Sene: 2
Tel: 23872 - Posta kutusu: 214

İngiltere adalarına hücum tecrübeleri mi

Manş üzerinde Şiddetli hava muharebeleri oldu

Berlin, 16 (A. A.) — Alman başkumandanlığının 15 Temmuz tebliği: Manş üzerinde yapılan keşif esnasında, muharebe tayyarelerimiz İngiliz vapur kafilelerine hücum etmiş ve ceman 17 bin tonlato hacminde üç ticaret gemisi batırılmıştır. Bir torpido muhribi, bir muavin kruvazör ve 4 ticaret gemisi, bombalarla ciddi hasara uğratılmış ve kısmen yakılmıştır. Alman ve İngiliz avcı tayyareleri grupları arasında vukua gelen muhtelif hava muharebelerinde 4 İngiliz Hurricane avcı tayyaresi ile 2 Alman tayyaresi düşmüştür.

14 Temmuz 15 temmuza bağli, yan gece, Alman muharebe tayyareleri, cenubi İngilterede deniz tesisatına, hava meydanlarına ve silâh fabrikalarına hücum etmiştir. Bilhassa Favrsham'da vukua gelen yangınlar ve kuvvetli infillâklar, bu hücumların müessir mahiyetini ispat etmiştir. Aynı gece, İngiliz tayyareleri şimali ve garbi Almanya üzerine geligüzel bombalar atmışlardır. Hava, mühim değildir. Hava dafi bataryalarımız iki İngiliz tayyaresi, avcı tayyarelerimiz de diğer bir İngiliz tayyaresini düşürmüştür.

Istanbulda kültür faaliyeti Yeniden beş kız orta okulu açılıyor Ortaokul ve liselere 2 bin meccanî talebe alınıyor

Şehrimizde orta okul ihtiyacı alâkadarlar tarafından şimdiden tetkike başlanmıştır. İlk okullardan mezun olan talebe sayısı 6000 olduğuna göre yeniden açılacak olan okulların sayısının bu rakama göre hesap edilecektir. Mevcut orta okullara ilâveten Bakırköy 2 nci Kız orta, Beyoğlu 2 nci Kız orta, Cağaloğlu 2 nci Kız orta, Eyüp 2 nci Kız orta, Üsküdar 4 üncü Kız orta olmak üzere beş Kız orta okulu daha açılacaktır.

Vakit gazetesinde Kadın bu ya... Yazan Muzaffer Esen Aşk, gençlik ve spor romanı

Zürich, 16 (A. A.) — Röyter: Nöyve Zürcher Çaytung gazetesinin Roma muhabinine göre, İngiltereye hücumu başlanmadan evvel, Roma - Berlin mihveri ultiima, tom mahiyetinde son bir sulh teklifi yapacak ve bu sulh teklifini kont Çianonun Berlin'e yapacağı yeni bir ziyaret takip etmeyecektir. İsviçre gazetesinin Roma muhabini, bu haberi verdikten sonra sözlerine şöyle devam etmektedir: Bu gayalarla Gayda'nın Giornale d'Italia'da çıkan bir makalesi arasında intibak mevcut bulunmaktadır. Gayda, bu makalesinde, İngilterenin inkıyat ve muhakkak tahribi ile neticelenecek harb şakırlarından birini seçmesi lâzımgeldiğini yazmaktaydı. Almanyanın nihai zafere itimadı, birçok Nazi makalelerinde kendisini göstermekte ve nazi muharrirler, bu makalelerinde, Almanya ve İtalyanın Avrupaya hükmetmek hakkı

üzerinde ısrar etmektedir. Bu makalelerde Rusya hakkında hiçbir bahis yoktur, fakat Alman tekliflerine rağmen, Rus - Alman münasebetlerinde bir değişiklik bulunduğu hakkında şayialar dâveran etmektedir. İsviçre hududuna gelen bitaraf yolların söylediklerine göre, Alman halkı, Almanyanın İngilterenin işini bitirdikten sonra Rusya ile mesgul olacağı fikrindedir. TAARRUZ PLANINA DAİR BAZI İFŞAAT Roma, 16 — "Giornale d'Italia", gazetesinin dünkü nüshasında yazdığı bir hamakalede Sinyor Gayda, İngiltereye yapılacak büyük taarruzun birkaç güne kadar başlayacağını bildirmektedir. Gayda, taarruzun iki cephe de birden yapılacağını yazmaktadır. Bir cepheyi Akdenizdeki İngiliz müstemleke ve üsleri teşkil etmektedir. Diğer cephe ise, nefsi İngiliz Okyanus yoludur.

Birinci cephedeki harekât İtalyan kuvvetleri tarafından, ikinci cephe de Almanlar tarafından yapılacaktır. Gayda: "Akdenizdeki İngiliz donanması ile anavatan filosu arasında daki irtibatı keseceğiz. İngiltere ya tamamen teslim olacak, veya imparatorluğun kat'i tasfiyesi yapılacaktır. Bunun vakti artık gelmiştir," demektedir. LONDRA AÇIK ŞEHİR TÂNİN MAYOR Alman propaganda nezaretinin salâhiyetler bir rüknü, bugün United Press ajansının muhabinine beyanatta bulunarak demiştir ki: — Çöçilin nutkundan anlaşılacağına göre, Londra şehri sokak, sokak, ev ev müdafaa edilecektir. Binaenaleyh bu vaziyet karşısında Londra'yı bir açık şehir telâkki edemeyiz... Diğer taraftan "Börzen çaytung", gazetesini şunları yazıyor: (Devamı 2 inci sayfada)

İngiliz tayyarelerinin attıkları demir kutu

Amsterdama bu kutuyu bulana mükâfat vaat edildi

Londra, 16 — Almanlar Holanda ve bilhassa Amsterdama fevkalâde şiddetli hareketlerine devam etmektedirler. Buna karşı Amsterdama bazı ufak tefek kalkınma hareketleri olmuştur. Alman Gestaposu Amsterdam polisile teğriki mesai ederek halka işkence yapmağa başlamıştır.

İngiliz tayyareleri tarafından Amsterdam civarına atılmış olan bir demir kutu meselesi son günlerde bilhassa mevzuu bahis olmaktadır. Amsterdam polisi bu kutuyu bulup getirene büyük bir mükâfat vaat etmiştir.

Akdenizde harp

Amirallık dairesi İtalyan kuvvetleriyle vukua gelen çarpışmanın heyecanlı tafsilâtını veriyor

Romanyanın antantdan çekileceği yalan

Bükres, 16 (A. A.) — Rador ajansı bildiriyor: Romanyanın yakında Balkan Antantından çekileceği hakkında bazı yabancı gazetelerin neşrettiği haber, tamamiyle asılsızdır.

İtalyan zırhlıları son süratleri ile nasıl kaçtı?

İtalyanlar bir deniz harbini kabule yanaşmıyorlar!..

Habeşistanda İtalyanlar müşkilât içinde

Ancak 4 aylık gıda maddesi ve mühimmat var

Londra, 16 — Kahireden bildirildiğine göre İtalyanlar Habeşistanda hareketlerini bozacak bir şekilde işe zırlıkları karşısındadır. Bugünkü halde ihtiyaçlarını karşılayacak ancak 4 - 5 aylık gıda maddesi ve mühimmat vardır. Bilhassa benzin ve tayyare hususunda İtalyanlar büyük müşkilâta uğramışlardır. Harbin başında Habeşistanda 300 İtalyan tayyaresi mevcuttu. Bugün bunların yarısından fazlası zayı olmuştur. Bir bidon benzin İtalyanlar için büyük bir servet vaziyetine girmiştir. İtalyanlar sarfiyatlarını telâfi edememektedirler. Avrupa ile Afrika arasında münakalatın kesilmiş olmasına mebnî Avrupa mamulâtı giyecek eşyaları ve gıda maddeleri zorlukları büyüktür.

İngiliz hava kuvvetleri Habeşistandaki bütün İtalyan garnizonlarını resmini almıştır. Bu fotoğraflara göre önümüzdeki ay başında başlayacak olan büyük yağmurlar mevsimle İtalyan kuvvetleriyle garnizonları arasında daki irtibat tamamen kesilmiş olacaktır.

Londra, 16 (A. A.) — Akdenizde vukua gelen son harekât hakkında dün akşam Londrada verilen mütemim malûmata göre, bu harekât esnasında düşmanın kuvvetleri, iki zırhlıdan, büyük miktarda kruvazörden ve 25 kadar torpido muhribinden mürekkep bulunuyordu. Düşman, İngiliz filosu kara açıklarına varmaya karar takip olunmuş ve İngiliz filosu büyük miktarda İtalyan hava kuvvetlerinin mütemadi bomba hücumlarına rağmen, burada kalmış ise de düşman, yeni bir deniz hareketine

yanışmamıştır. Bu husustaki amirallik tebliği şudur: 9 temuz sabahı alınan raporlar, düşman kuvvetlerinin iki zırhlıdan, büyük miktarda kruvazörden ve 25 kadar torpido muhribinden mürekkep olduğunu tesbit etmekte idi. 9 temuz öğle zamanını biraz geçte, İngiliz hafif kruvazör filotilları, düşmanın kruvazör kuvveti ile temas tesis etmiştir. Fakat düşman kruvazörleri, İngiliz zırhlılarının top men-

Japon kabinesi bugün istifa etti

(Yazısı 2 inci sayfada)

DAHİLDE:
Nispetiye'de Kuyulubahçe sokaklarında 29 num. 11. Hermine Cezveciyan apartmanına hırsız girmiş ve 10 bin liralık üçevarat çalmıştır. Zabıta şikâyet üzerine kısa bir müddet zarfında içinde mücevherler bulunan bavulu Gümbüşsuyu'da Park apartman kapıcısı Osman'da bulmuştur. Bu bavulun Osman'a hemşerilerinden Taşköprülül Şaban tarafından bırakıldığı anlaşılmış hırsız Şaban yakalanmıştır. Mücevherler sahibine iade edilmiştir.

* Münakalat vekâletince Kütahya istasyonunda yaptırılan büyük kavisli kütahya resmi bugün bütün Kütahya halkının ve münakalat vekâleti yoluyla reis Kemal'in iştirakiyle yapılmıştır.

Bugünden itibaren bu kavisli kütahya - Alayunt ara treni kalkış olup alyon ve Eskişehir istikametinden gelen trenler Kütahya istasyonundan geçeceklerdir.

* İtalyanın Ankara büyük elçisi M. Peppo bu sabahki ekspresle Ankara'dan girmiş ve gelmiştir. Sefir istasyonunda İtalyan konsolosluk erkânı ve bazı İtalyan kolonisi tarafından karşılanmıştır. Sefir birkaç gün şehirde kalacaktır.

* İki sene evvel Japonya'dan gelecek mütevellit sebaherle çekilemeyen ve gümrüklerde kalan 50 bin kutusur İngiliz liralık manüfatura eşyasının çıkartılması için ticaret vekâleti tedbirler yapmaktadır.

* Bu sabahki Konvansiyonel trenle girmiş yalnız otuz kişilik bir Polonyalı mütevellit kafile gelmiştir. * Dilimide "men-man" etkin kul. lanış ve anlaşılmaz üzerine eski ve yeni Türk lehçelerinde yapılan incelemeleri toplayan bir araştırma. Profesör Besim Atalay tarafından hazırlanarak kitap şeklinde basılmıştır.

HARİÇTE:

* Romen şarkılarını güzel bir sesle teggan eden meşhur Mariya Tanaze bir garp devleti lehinde casusluk suçıyla Bükreşte tevkif edilmiştir. Mariya Tanaze geçen seneler Tanaze revüsiyle girmiş bulunuyor.

* Amerikanın Fransa nezdindeki sefiri Blet Vashington'a gitmektedir.

* Lüksemburg Grandüsi malyetile beraber bir Amerikan kruvazörüne binerek Amerika'ya gitmiştir. Eski Belçika bayraklı Van Zeyand da bir tayyare ile Amerika'ya gitmiş haber veriliyor.

Saat 14 o kadar gelen haberler

Romen hariciye nazırının bir telgrafı

Bükreş, 16 (A. A.) — Stefanî: Hariciye nazırı Manolescu, Almanya hariciye nazırı von Ribentrop'a bir telgraf göndererek bilhassa şöyle demiştir:

"Almanya ile Romanya arasında münasebetlerin bugün vücudumuz emrettiği ve yeni anlayış yolunda ilerleyeceğini Romen milletleri birlikte kuvvetle ümit ediyor."

Bu telgrafa verdiği cevapta von Ribentrop, Manolescu'nun hariciye nezaretine tayini münasebetle em samimi temennilerini bildirmiş ve sunları ilâve etmiştir:

"Memleketlerimiz arasında tamami emniyetli münasebetler tesisi yolunda sarfedeceğimiz gayretler için benden anlayış ve yardım bekleyebileceğinizden emin olabilirsiniz."

İspanyanın Berlin elçisi

Madrid, 16 (A. A.) — İspanya hükümeti general Montero de Es'pinosa'nın Berlin sefirliğine tayini için Almanya hükümeti nezdinde istizağa bulunmuştur.

Arjantinde esham ve tahvilât kontrolü

Buenos - Aires, 16 (A. A.) — Hükümetin bir kararname Arjantine giren esham ve tahvilât üzerine yapılacak muameleleri kontrola tâbi kılmakta ve hususi münasebe olmadan cenebî memleketlerde mukim ehşasa para gönderilmesini menetmektedir.

YARMAZ ÇOCUK

— Küçük kardeşin nerede?

— Bahçede...

— Öyleyse git onun yanına, ne yaptığını bak ve o iş her neyse yasak olduğunu söyle...

— Ondan sonra zulum başladı.

— İlk gece uyuyamadım. Karım bir dakika olsun, telefonu elinden bırakmadı.

— Muhavereniz bitmiştir, inşallah!

— Ayl Uyumadın mı?

— Hayır...

— Bravo vallahi! Demek konuş-

— Bu da yarın saat kadar devam

— Çok mükemmeldi...

— Mükâleme gene aldı yürüdü. Feriha gördüğü rüyayı — ne zaman da gördü! — anlatıyor, karpuz kabuğu görmek acaba neye delâlet eder diye karımın izahını rica ediyordu.

— Bu da yarın saat kadar devam

— Çok mükemmeldi...

— Mükâleme gene aldı yürüdü. Feriha gördüğü rüyayı — ne zaman da gördü! — anlatıyor, karpuz kabuğu görmek acaba neye delâlet eder diye karımın izahını rica ediyordu.

— Bu da yarın saat kadar devam

— Çok mükemmeldi...

— Mükâleme gene aldı yürüdü. Feriha gördüğü rüyayı — ne zaman da gördü! — anlatıyor, karpuz kabuğu görmek acaba neye delâlet eder diye karımın izahını rica ediyordu.

— Bu da yarın saat kadar devam

— Çok mükemmeldi...

— Mükâleme gene aldı yürüdü. Feriha gördüğü rüyayı — ne zaman da gördü! — anlatıyor, karpuz kabuğu görmek acaba neye delâlet eder diye karımın izahını rica ediyordu.

Sovyet - Alman münasebatı bozuluyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

"Hitler taarruz emrini verdiği anda, İngilterenin son dakikası çalmış olacaktır."

İNGİLTERE ÜÇ YÜZ KİLOMET. REYE VARAN TOPLARLA DÖĞÜLECEK

Newyork, 16 — İngiliz milletî Ken dîsi tarafından taarruza geçmek zamanı gelinceye kadar büyük bir muhasaraya muavemet etmeye hazırlanmaktadır. İngilterenin cenup sahil lerindeki çocuklar memleketin ortemuntakalarına nakledilmiştir. Çünkü bu muntakalar Alman hücumlarında daha az müteessir olacak yerlerdir.

Diğer taraftan, İngiltere, harbin başladığı gündenberi, Almanların tahkimat yapmaktaki meşguliyetleri, Memleket dahilindeki tahkimat da, hummah bir faaliyet, ve her türlü fedakârlık gösterilerek arttırılmıştır. Lor dâ, her biri 450-500 balondan müteşkil on ayılmaz perdeli çevrilmiştir. Bu hazırlık, Londra şehrine havada yapılacak bir taarruzun yapılabileceğ tesirleri asgari hadde indirmiştir.

Hava müdâfesi bir kumanda altında on büyük cüzülanıdan müteşkilidir. On tulin koo'pı, hava elemanlarını arttırmak uğrunda hummah bir faaliyet göstermektedir. "Parasütçüler, ve sabotajlara karşı mücadele için teşkilâtlandırılmış bulunan 400,000 gönüllü. Ayı ayrı muntakalara yayılmıştır.

Voce D'İtalya isiminde İtalyan gazetesinin verdiği malûmata göre, Fransız sahillerinden İngiliz sahil lerini dövmek için hususi mermiler kullanacaklardır. Yapıldığı söylenen tecrübeler göre, alelade toprakları bir mermiler 200 ilâ 300 kilometreye varabilirler.

İngiltereye hücum için Norveçten Brest limanına kadar sahil boyunca her çapta mütevellit toprak konmuştur. Bilhassa Dünkerle Brest arasında ağır toprak yerleştirilmiştir. İtalyan gazetesi bu uzun menzilli toprakları Almanların, İngiliz sahillerini bombardıman edeceklerini söylemektedir.

Yeni Zelanda harp kabinesi kuruldu

Vellington, 16 (A. A.) — Üç hükümeti azâsından ve bilhifl nazır salâhiyetini haiz fih muhalefet âzâsından mürekkeb Yeni Zelanda harp kabinesi teşekkül etmiştir. Yeni Zelanda harp kabinesi âzâsı şunlardır:

Bağvekil Fraser, maliye nazırı Naş, müdafaa nazırı Jon ve muharlefet âzâsından Hamilton ve Kot-

Macar mebuslar Millet Partisine girebilecek

Bükres, 16 (A. A.) — Rador ajansı bildiriyor:

Millet Partisi genel sekreteri E. Victor Noldovan, Romanyadaki Macar cemaati reisi Nicolas Banffy'yi, âyan âzâsından Gyarfası ve müsavir Miko'yu kabul etmiştir. Bu toplantıda, Macar ekalliyeti mensuplarının Millet Partisine yazılması meselesi tam anlaşılmış halde müzakere edilmiştir. E. Moldovan, Macar ekalliyeti zimamdarlarını partiye yazılma meselesi hakkında neşrecekleri tebliği tasvip etmiştir.

Hikâye

Evinize bir telefon almayı karar verdim. Buna zevcem de muvafakat ederek telefonun bir çok faziletlerini, kolaylıklarını sıralamaya başladı. Bundan maada arkadaşları Ferihan'da son günlerde telefon alması hirsını tahrik etmişti. Biz de onlardan aşağı kalmadık; ve Ferihanın mağrur sözlerini dinliyebildik.

— Telefonunuz olsaydı, size pazargünü için haber verirdim.
— Eh, Feriha, biz de alacağız. O zaman istediğiniz vakit bize telefon edebilirsiniz. Bundan başka diğer görüşmelerimizde de bu işi âletin büyük faydasını göreceğiz. Ben yazıhanemle, arkadaşlarımla, zevcem de kendi arkadaşlarımla, işi, sapkacıları ile, alışveriş bulduğumuz ticarethanelerle, bakkalla ve sizinle muhavere bulunabileceğiz.

Birkaç gün içinde tesisiatı koymak üzere işçiler geldi. Fakat ortaya yeni bir mesele çıkıyordu. Telefonu nereye yerleştirecektik? Ben, yazıhaneme koymamızı teklif ettim. Karım reddetti. Her gelenin görüşmelerine için hol'ü sonra salonu teklif ettim, gene kabul olmadı. Karımın fikri başkaydı:

— Yatak odamıza yerleştireceğiz. Her modern kadın böyle yapar. Telefonu hacucunda bulundur.

İsrar etmedim. Akıllı bir adam olduğum için karımın sözünü ilâ yapmadım.

Ondan sonra zulum başladı.

İlk gece uyuyamadım. Karım bir dakika olsun, telefonu elinden bırakmadı.

— Muhavereniz bitmiştir, inşallah!

— Ayl Uyumadın mı?

— Hayır...

— Bravo vallahi! Demek konuş-

Oniki ada Bombalandı

Atina, 16 — İtalyan tayyareleri dün ilk defa olarak Filistin hücum etmişler, Musul petrollerinin borularla getirildiği Hayfa limanına bombalar atmışlardır. Zarar fazla değildir. İtalyanların Musuldan borularla gelen petrolleri istihdaf ettikleri anlaşılmaktadır.

İtalyan tayyarelerinin Oniki adadaki üslerden bareket ettikleri tahmin olunduğu için İngiliz tayyareleri de Oniki adadaki İtalyan üslerinden bazılarına hücum etmişler ve bombardıman yapmışlardır.

İtalyan tayyareleri Girit adası civarında bir Yunan vapuruna, ihtimal yanlışlıkla, bombalar atmışlara da bombalar vapurun civarına düşmüş ve ancak vapurun birkaç camını kırmıştır.

SON DAKİKA:

Cografyada "Dedekanez" diye isim verilen Oniki ada, cenubi galbi Anadolu ile Girit adası arasında olup isimleri şunlardır: Rodos, Herkit, Sümbeki, İlyaki, İncirli, İstanköy, Kalimnos, Leryoz, Batnoz, Kerpe!

Londra, 16 — Mısırdaki İngiliz tayyare kuvvetlerinin faaliyeti hakkında Kahirede şu resmi tebliğ neşredilmiştir:

"Bir İngiliz bombardıman tayyaresi filosu Eritrede Assabın cenubunda kıya ve depolara hücum etmiştir. Çıkarılan yangınlar 43 kilometrelik bir mesafeden görülmüştür.

Trablusgarpda Tobruk limanında bulunan gemilere bombardıman tayyarelerimiz yeniden hücum etmişlerdir. Elde edilen neticeler henüz belli değildir. Bununla beraber hücumun birini müteakip sahilde kara bir dumandan sütünü yükseldiği görülmüştür. Bütün İngiliz tayyareleri üslerine dönmüşlerdir.

Düşman, gece iki, bu sabah ta bir defa Malta'ya hücum etmek teebbühünde bulunmuşsa da hiç birinde muvaffak olamamıştır. Zayıf ve telefata yuktur.

Simdi teyyit eden bir habere göre de Kenya Vajir üzerine 11 temmuzda düşmanın yaptığı hücumda tayyare dağ bataryalarının ateşle bir düşman tayyaresi düşürülmüştür. Bir tayyare de Derkalide yere çarparak parçalanmıştır. Üç kişi olan tayyare mürettebatı ölmüştür. Aynı muharebede cenubi Afrika kuvvetlerine men sup iki muharebe tayyaresinin arkasından duman izleri bırakarak uzaklaştığı tesbit edilmiştir."

Düşman, İngiliz filosu kara ağıllara varıncaya kadar takibolmuş ve kuvvetlerimiz, bir muharebe vermek üzere, büyük miktarda İtalyan tayyarelerinin mütevali bomba hücumlarına rağmen alkama kadar orada kalmışlar ise de düşman, yeni bir bareket imkânını vermemiştir. Düşmanın muharebeye tutusuk nıyetinde olmadığ sarlı surette anlaşılmış, kuvvetlerimiz hareketlerine devam etmişlerdir.

Bu İngiliz kuvvetlerinin himaye ettiği İngiliz vapurları kafilesi, halen emniyet içinde gideceği yere varmıştır. Bu son safhada, gemilerimiz, müteaddit defa hava kuvvetlerinin hücumuna maruz kalmıştır. Gemilerin hemen yanına düşen bombaların parçaları gemiler mürettebatından üç kişi ölmüştür. Gerek bu hücumlar esnasında gerek pek kısa süren deniz muharebesinde başka hiçbir ölü ve yaralı yoktur ve düşman, gerek topçu ile gerek hava kuvvetleriyle hiçbir darbeye muvaffak olamamıştır. Deniz avcı tayyarelerimiz, beş düşman tayyaresi düşürmüştür.

10 temmuzda bildirilmiş olduğu vechile, aralarında Hood zirhlisi ile Ark Royal tayyare gemisini ihtiva eden diğer bir İngiliz kuvveti, garbi Akdenizde bir cevallan yapmıştır. Bu kuvvet, hiçbir düşman gemisine rastlanmamıştır. Fakat bomba ile hava hücumlarına uğramıştır. Düşman tayyareleri, bu kuvvetimize hiçbir hasar vukua getirememiştir. Hiçbir ölü ve yaralı yoktur. Dört düşman tayyaresi düşürülmüş ve yedi düşman tayyaresi hasara uğratılmıştır.

Japon kabinesi istifâ etti

Tokyo, 16 (A. A.) — Japon kabinesi, bugün istifaya karar vermiştir.

İNGİLTERE ÇİN-JAPON MÜNASEBATINI DÜZELTEBİLECEK Mİ?

Londra, 16 (A. A.) — Taymis gazetesinin diplomatik muharriri, Krali - Arita görüşmeleri hakkında aşağıdaki malûmatı veriyor:

İngilterenin Tokyo büyük elçisi Sir Robert Krali, Japon hariciye nazırı B. Arita ile yaptığı son görüşmeler esnasında üç ay müddetle bazı nevi malların Birmanya yolu ile Çine gönderilmesinin tahdidi teklif etmiş ve mart olarak da bu üç ay umumî mahiyette uzak garb meseleleri üzerinde bir anlaşmaya varmak için kullanılması ileri sürmüştür. Esasen Çin - Japon harbinin bidayetindenberi, İngiltere, tavassutunun aynı zamanda hem Çin hem Japonya tarafından kabul edilmesi ve yapılacak anlaşmanın hakkaniyete mukarir bulunması şartları ile, uzak garpta bir anlaşmaya yardma hazır olduğunu birçok defa bildirmişti.

TELEFON

tuklarımızı işittin; bunu senden beklemeydim.

Cevap vermedim. Gözlerimi kar payıp uyumayı tercih ettim. Uyumuş olmalıydım; çünkü tekrar uyanınca saat altıya beş vardı. Yine zil çalmıştı. Telefonu kaptım:

— Kimsiniz?

— Doktor bey! Çabuk geliniz, İzmir sokak 398 No. Tahir bey ağız hasta.

— Affedersiniz, bayan ben doktor değilim.

— Nasıl olur, orası, dahiliye mütehassısı Hayri beyin evi değil mi?

— Hayır.

— Telefon numaranız ne?

— 7777.

— A! Affınız dilerim. Yanlış açmışım. Ben 8777 y'i istiyordum....

— Allah köhretsin!

Kapadım. Yine yaşadığım altına sokuldum. Zannedersem uyumuşum. Derken zil sesile tekrar uyanımdım. Saat yediyi beş geçiyordu. Bu defa telefonu karım aldı. Sordum:

— Kim o?

— Feriha...

— Ne istiyor gene?

— Uyukusu gelmemiş, canı sıkılır yorunmuş!

— Allah belâsını versin!

— A! Telefonu niçin aldık, muhtlak mı?

Başımı yastığın altına soktum. Nafile! Karımın sürekli ölüşü, Ferihanın derinden gelen cevapları beni uyumaktan alıkoymdu. Sonra, ne dediklerini dinlemek merakı da uyumama mani oluyordu. Artık bahsemedikleri mesele kalmamıştı: Yeni modeller, kisa fistan modası, Ferihanın bozanması, son Fransız romanları, Robert Taylor'un çevirdiği son film, Leylâlardaki parti, mehtap baharatları, muallimlerine yaptıkları oyunlar, Melâhâ'nın aşkı, âlâns haberleri.

Konuşmalarım tam saat beşi vakti gere bitirmek lâtifunda bulundum.

— Muhavereniz bitmiştir, inşallah!

— Ayl Uyumadın mı?

— Hayır...

— Bravo vallahi! Demek konuş-

— Bu da yarın saat kadar devam

— Çok mükemmeldi...

— Mükâleme gene aldı yürüdü. Feriha gördüğü rüyayı — ne zaman da gördü! — anlatıyor, karpuz kabuğu görmek acaba neye delâlet eder diye karımın izahını rica ediyordu.

Tez paşaya bir haber salın. Beni nerede dinliyeceksin orada dinle-sin...

Damat İbrahim Paşa, dış duvarları, etrafına dikilen hanımelleri asmalarla örtülü, gönül alıcı gölgelerle dolu şahane bir odada Sessiz Bekir'i dinliyor. Duvarları zeytin ağacı işlemelerle kaplı bir oda... Kaplamaların üzeri kakma saadelerle süslenmiş bir oda...

Sessiz Bekir kuşbüyü bir erkân minderinin üzerine bağdaş kurmuş, elindeki alaca makramasıyla yanık yüzünde beliren inci terleri silerek sakin ve telâşsız bir edâ ile anlatıyor:

— Devletim... Yıllarca evvel Yusuf Reis yakaladığı bir Venedik Gemisini İstanbul'a getirmek vazifesini-benimle, şimdi burada olmanın talisiz arkadaşım Yanık Hüseyine vermiştim. Vapurda Venedik kibar tayfasından kadın ve erkek birçok esirler de vardı. Bunların arasında bir de dertli kızcağız mevcuttu. Karında Venedikte kalan aşkıdan bir piç taşıyan bir zavallı. Biz o vakitler bu kadıncağızı âdi bir cariye sanıyorduk. Bir Venedik asilzadesi olduğunu neden sonra öğrendik. İşte Yanık Hüseyin bu kızcağıza vuruldu. Gönül ferman dinlemiyor pašam. Ömrünü ilkin denizlerde geçirmiş, feleğin kermi serinden geçmiş, yıllarca esaretin tadını tatmış bir geminin olgunluk yaşında böyle aşık olması hayli garip bir macera. Fakat oldu bir kere... Yanık Hüseyin ne yaptı, yaptı. Gemi İstanbul'a yanaşmadan evvel bir erkek çocuk doğuran bu kadına anlaşı, meremciği kırma verdiler. Yanık Hüseyin de sevgili Eluizasını Top-hane civarında bir eve yerleştirdi. Rahat rahat yaşıyorlardı. Fakat denizcilerin rahalı ne kadar sürer, iki üç ay sonra yine sefer açıldı. Biz Yanık Hüseyinle yola düştük. Eluiza İstanbul'da kaldı.

Dokuz ay seferden sonra İstanbul'a döndüğümüz vakit Yanık Hüseyin kafes açık, kuş uçup gitmiş buldu. O gün bu vaziyeti öğrenen Yanık Hüseyin ah edip yere düştü. Şedit bir hummaya yakalandı. Ay-larca hasta yattı. Hayat ile ölüm arasında sallandı, durdu.

Sessiz bir lâlza durdu. Anlatığı hikâyesinin paşa üzerindeki tesirini anlamak istiyormuşcasına paşaya baktı. Paşa herşeyi umutmuş bir tavırla dalgın dalgın dinliyordu. Bu dikkat ve alâka Sessiz Bekirin hoşuna gitti. Yüzünün terini tekrar sildi ve sonra içten gelen hazin bir sesle hikâyesini anlatmakta devam etti:

— Zavallı Hüseyin, hastalıktan sonra deli gibi bir şey olmuştum. Elinde saz sokaklara düştü. Her kadında sevgilisini hayalini görerek, her kapıda Eluizadan bir haber umarak, İstanbul'da dolaştı. Her sese kulak kabarttı. Her konuşmayı gizli gizli dinledi. Uzun seferlerde canı pahasına birikmiş servetini boheçci kadınların, klavuzların elinde eritti. Gece demedi, gündüz demedi, sevgili için yandı. Tutuştu. Nihayet Eluizanın sarayınızda olduğunu öğrendi.

Paşa oturduğu sedir üzerinden sıçırarak ve silkinir gibi olmuştum. Fakat kendisini çabuk topladı ve yine eski lakaydisile Sessiz Bekir'i dinle-mekte devam etti:

— Efendimiz. Kadın şeytani bile yenen bir mahlûktur... Eluizadan Yanık Hüseyine, Yanık Hüseyin'den Eluizaya haber götürün şeytana pabucunu ters giydiren cinsinden acuei mekkaredir. Nihayet uzatmalıyım. Olanlar oldu. Eluiza ile Yanık Hüseyin beraber kaçmağa karar verdiler. Bir gece Hüseyin birkaç arkadaşla beraber bir sandalla yandı. Eluiza vaat ettiği saatte sandala geldi. Sandal derhal Halîç sularında kuş gibi uçtu.

İbrahim Paşa daldığı hulyadan silkindi. Sessiz Bekire baktı, bu bakışta öfke ve siddetten ziyade acıma ve elem gözlenmişti. Dudaklarında garip bir tebessüm düğüm-lendi. Tatlı bir sesle:

— Pek kat'î söylüyorsun reis, dedi. Korkarım Eluizayı kaçırarak sandaldeki yarı vefakârlar arasında sen de vardır.

Sessiz Bekir paşaya baktı. Olan-lar zaten olmuştum. Dolambaçlı sözle lüzum yoktu artık:

— Hakkın bildiğini nediye kullan saklamalı, dedi. Yanık Hüseyin bana yıllardanberi, iyi ve fena acı ve tatlı her işte arkadaşlık etmiştir. Yıllarca beraber bir Venedik kadırgasında forsalkı yaptık. Beraber dövdük, beraber yendik. Her işte, her zevkte, her ızdırapta beraber olduk. Binaenaleyh Hüseyinin bu ızdırahlı günlerinde kendisinden ayırmaz, benden istediği yardımı reddedemedim. Bu işten ötürü cezam neyse razıyım ona. Eluizayı bu saraydan kaçırarak sandala ben vardım.

Sessiz Bekir, İbrahim Paşanın hakkında vereceği hükmi bekiyor-muş gibi sustu. Paşa bu sükûttan manasını anladı fakat bu harekete dair en ufak bir imada bile bulun-madan sadece ciddi ve vakur bir sesle:

— Hikâyenı bitir, reis, dedi.

— Artık söyleyecek nesli kaldı ki devletim. Sandal bir kuş gibi uça uça gecenin karanlığı içerisinde süzülerek Üsküdar'a kadar geldi. Herşeyi vakitle düşünmüş, içap eden bütün tedbirleri almıştık. Menzil de gündüzden hazırlanmış iki at bekiyordu. Dertli aşık sevgilisile beraber atna bindi, dol-dizgin açıldılar.

— Nereye gittiler...

Anadolu içlerine açıldılar. Nereye gittiklerini ben de bilmiyordum. Bilsen de söylemem zaten. Sonra biz sandalda yine geri döndük. Tersaneyeye kadar geldik. Bu ayrılık bana çok dokundu. Deliye döndüm. Üç gündür meyhane meyhane dolaşıyordum. Nihayet garip bir tesadüf ve ağızdan çıkan bir söz beni buralara kadar getirdi. İşin hakikati düşünülecek olursa velinimetime ait bir cariyeyle el kaldırdım. Onu kaçırarak, özürüm ne olursa olsun bu bir suçtur. Bu suçun ne kadar ağır olduğunu biliyorum. Fakat bu ağır suç bile bile yaptım. Cezam neyse razıyım devletim.

İbrahim Paşa dalgın dalgın düşünüyör. Bembeaz alının altında parlak siyah gözlerinde bir teessür, bir merhamet ifadesi dalgalandı. "ti sanki... Bu düşünce çok kısa sürdü. Paşa el vurdu. Paşanın Sessiz Bekire halvete çekildiği bu odanın kapısında bekiyen yenicilerden birisi içeriye girerek eller göğüsde çaprast paşanın emrini bekledi:

(Devamı var)

Günlük bulmaca

1 2 3 4 5 6 7 8 9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29